

ИНТЕРВЈУ: ДРАГОМИР МИЛОЈЕВИЋ, председник Врховног касационог суда и Високог савета судства

Самосталан судија у Србији је храбар судија

Не можемо да се похвалимо ефикасношћу нашег правног система, али не носе само судије одговорност за то

Коментаришући реформу правосудја Драгомир Милојевић, председник Врховног касационог суда и Високог савета судства, каже да је она готово иста као и 24 спорне приватизације – без епилога. Милојевић за наш лист говори о разлозима лошег стања српског правосудја, увођењу нотаријата и постоји ли самосталност судија у доношењу одлука.

Ко је одговоран за лоше стање српског правосудја?

Знам да не можемо да се похвалимо ефикасношћу нашег правног система, али не носе само судије одговорност за то. Као председник Врховног касационог суда и Високог савета правосудја не бих се изјашњавао ко је крив за овакво стање. Ситуација је додатно искомплицирала нова мрежа судова јер је готово два месеца по њеном успостављењу 1. јануара ове године, „отишло“ на селидбу предмета. Уследило је период заказивања суђења, потом годишњи одмори, обустава рада адвоката... Судови су пуним капацитетом радиле четири-пет месеци. Упркос тој чињеници, успели смо да решимо 70 одсто старих предмета, оних који у парници трају дуже од десет, а у кривници дуже од пет година. Мислим да би тај проценат био далеко већи да адвокати нису ступили у обуставу рада. Чињеница је да је велики број предмета током ове три месеца прешао у категорију „старих“. Можемо да будемо незадовољни брзином решавања судских спорова,

Фото Танјуг

али да ништа не радимо да не буде тако није тачно. Обустава рада адвоката судовима смета у смислу да не можемо да радимо свој посао. Мислим да би адвокати требало да начине корак када је реч о прописаном минимуму њиховог рада.

Закон о јавном бележничтву био је један од разлога обуставе рада адвоката. Да ли је постојао други начин увођења нотаријата?

Чињеница је да је тај закон изазвао велике турбуленције. Али, не сме да се изгуби из вида да је усвајање овог закона било на европској агенди онога што морамо да учинимо. Изгледа да то нисмо урадили на најбољи начин. Морам да кажем да упркос чиње-

ници да укупштини, која је усвојила Закон о јавном бележничтву, седи доста адвоката и у позицији и у опозицији, није било довољно дискусије када се говорило о овој теми. Много је оних који причају да је у другим земљама другачије решено питање нотариата. Не можемо да се поредимо са, рецимо, Француском јер у тој земљи функционисе потпуно другачији систем нотаријата.

Тужилац за организовани криминал одбацио је кривичну пријаву коју сте са колегама поднели против чланова првог састава Високог савета судства?

Реформа правосудја прошла је као и означене 24 приватизације – још не-

ма епилога. Али, у ова 24 случаја бар су покренути поступци и они трају, а судбина наше пријаве решена је за свега неколико дана. Нелогично је да се одлука о таквој пријави донесе тако брзо, без икаквих провера. Био бих пресрећан када би се тако брзо решавали сви предмети.

На случају судије Владимира Вучинића и дисциплинског поступка који је против њега вођен због давања изјава које су наводно нарушиле углед судства, да ли сматрате да у Србији не може судија да буде самосталан у обављању своје дужности?

Не бих се детаљније изјашњавао о овоме јер сам члан савета који треба да одлучује у другостепеном поступку против судије. Упошлено, независност судства треба посматрати као независност од законодавне и извршне власти јер они имају институционалне могућности да, преко буџета, избора, утичу на судство. Судија у Србији је сигурно самосталан у доношењу одлука уколико је храбар. Само се слаби плаше истине и правде. Што се тиче утицаја председника судова на независност судије, не могу да кажем да је то појава. Има, вероватно, појединачних случајева. Постоје примери да се председници нису снашли на својим функцијама или да су себи дали значај већи од оног који заиста заслужују... Највише се судије притужују на годишњи распоред. Да ли се иза распоређивања судија нешто крије – тешко је утврдити.

Хоћете ли и на који начин вредновати рад судија пошто је примена Правилника о вредновању одложена?

Примена је одложена јер поткомисија која је радила на пилот програму вредновања рада судија посао завршава до 1. јануара. Очекујемо и приредбе Европске комисије на те пилот програме. Сва та мишљења треба анализирати и прилагодити нашем правилнику. Пилот програмом било је обухваћено 20 судова, то јест 20 председника судова и 196 судија изабраних случајним одабиром. Први резултати говоре да је у највећем броју случајева правилник примењив. Показују и да су судије, када је реч о квалитету и квантитету њиховог рада, добро радиле. Проблем представља време израде одлуке. Имате судије које остварују одличне резултате рада, али је време израде пресуде изузетно проблематично. На томе мора да се ради, нарочито када је реч о судовима републичког ранга.

Суд у Стразбуру оцењује да је недостатак квалитетно образложених одлука један од начина повреде права на правично суђење. Шта ће у српском правосудју бити предузето са тим у вези?

У случају вредновања образложења пресуда, чланови комисије која вреднује рад улазили би у судску одлуку, а њу може да цени само непосредно виши суд. Он не ценити квалитет образложења пресуде јер је то његова законска обавеза.

Мирослава Дерикоњић